עלון
"זכר למלך"
לכבוד הקב"ה

הדלקת נרות: 6:43
יציאת שבת: 7:5 3
רביעי תבו: 8:27

פרשת תזריע מצורע

השלך על ה' יהבך (עול הכלכלה) והוא יכלכלך

אָדָם כִּי יִהְיֶה בעור בשרו וכו'.

מובא במדרש תנחומה פרשה תזריע אות ו אָדָם כִּי יִהְיֶה אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּסִכְנִין בְּשֵׁם רַבִּי לֵוִי, שֶׁכָּל שֵׂעָר וְשֵׂעָר שֶׁבָּאָדָם, בָּרָא לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַעְיָן בִּפְנֵי עַצְמוֹ... .

מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה רוֹאֶה אֶת הַנְּגָעִים.(של מצורע) מָטָה יָדוֹ,(הֶעְנִי) בִּקֵּשׁ לָצֵאת לְחוּצָה לָאָרֶץ. קָרָא לְאִשְׁתּוֹ אָמַר לָהּ: בִּשְׁבִיל שֶׁבְּנֵי אָדָם רְגִילִין לָבֹא אֶצְלִי לִרְאוֹת אֶת הַנְּגָעִים, קָשֶׁה עָלַי לָצֵאת מֵעֲלֵיהֶם. אֶלָּא בּוֹאִי וַאֲנִי מְלַמְּדֵךְ שֶׁתְּהֵא רוֹאָה אֶת הַנְּגָעִים. אִם רָאִית שְׂעָרוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁיָּבֵשׁ הַמַּעְיָן שֶׁלּוֹ, תְּהֵא יוֹדַעַת שֶׁלָּקָה. לְפִי שֶׁכָּל שֵׂעָר וְשֵׂעָר, בָּרָא לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַעְיָן בִּפְנֵי עַצְמוֹ שֶׁיְּהֵא שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ. יָבֵשׁ הַמַּעְיָן, יָבֵשׁ הַשֵּׂעָר. אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ, וּמָה אִם כָּל שֵׂעָר וְשֵׂעָר, בָּרָא לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַעְיָן בִּפְנֵי עַצְמוֹ שֶׁיְּהֵא שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ. אַתָּה שֶׁאַתָּה בֶּן אָדָם, כַּמָּה שְׂעָרוֹת יֵשׁ בְּךָ, וּבְנֶיךָ מִתְפַּרְנְסִין עַל יָדְךָ, לֹא כָּל שֶׁכֵּן שֶׁיְּזַמֵּן לְךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא פַּרְנָסָה. לְפִיכָךְ לֹא הֵנִיחָה אוֹתוֹ לָצֵאת חוּצָה לָאָרֶץ. ומובא מעשה כעין זה בויקרא רבא (פרשה טו. ג)ששמע לאשתו והקב"ה עזרו והתפרנס כרצונו

וכתב על מעשה בספר שומר אמונים (מאמר הבטחון והתחזקות פרק ג) חיזוק יפה על הפרנסה וז"ל, אם האדם הולך למשא ומתן ושם בטחונו חזק בה' אז פרנסתו באה לו בנקל, כמובא בסה"ק באר מים חיים, שאם אדם היה לו בטחון באמת, אפילו אם היה עולה לראש האילן היה מוכרח הפרנסה לרדוף אחריו ודבר זה נלמד מהמעשה לעיל

וכן אשר יסופר מתלמידי בעש"ט הקדוש, הרבה אשר נעשו להם נסים ונפלאות, והרבה נתפרנסו מכח שמצאו בכל יום סכום מעות לכל הנצרך להם כדי פרנסתם, ומי שבוטח על ה' באמת ובלב שלם, בוודאי הקב"ה יהא בעזרו, ויראה נסים ונפלאות,

ומובא בהוספות וביאורים בשם ספר שערי הקדושה לר' חיים ויטאל ז"ל (חלק ב' שער ד' סוף ד"ה החמדה) שמדת הבטחון אין מעלה כמותו, וכמו שכתוב "אשרי כל חוסי בו" כי מאמין שיש לעולם אלוה שיכול ומשגיח, וכתוב "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו, ומובטח הוא שלא יחסרו מזונותיו כמו שכתוב "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך" ובתנאי שיהיה באמת ובכל לבו בלי שום פקפוק, ועוד כי בהיותו בוטח יעסוק בתורה ומצות בכל לבו בלי כל הרהור כלל. עכ"ל.

ומובא בהוספות ובאורים בשם ספר הליקוטים מהאר"י ז"ל (תהלים קכז, ב) "שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא" פירושו, שישנם בני אדם אשר משכימים למלאכתם בחצי הלילה או פחות, ויש בני אדם שאינם ישנים תחילת הלילה עד שיעשו את חק מלאכתם (פרנסתו), עליהם אמר דוד המלך ע"ה כל העושה כן הוא מקטני אמנה, ואינו בוטח בקונו שימציא לו פרנסתו בנקל, והעיקר הוא שיעסוק בתורה הרבה וימעט במלאכה, ובאותו המעט יספיק לו ה' יתברך כדי פרנסתו ויותר כי הברכה מאת ה' היא, וזה שכתוב כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא פירוש, מי שהוא צדיק וידיד ה', ימציא לו הקב"ה פרנסתו בריוח, ובמעט עסק ישלח ה' ברכה בכל מה שיעשה בין רב למעט, ע"כ.

מסופר במסכת כתובות דף סז: מעשה בעני בן טובים שבא לפני רבא אמר לו במה אתה סועד בדרך כלל אמר לו בתרנגולת פטומה ויין ישן

אמר ליה רבא האם אתה לא חושש לדוחק הציבור שיביאו לך דבר כזה יקר ענה לו העני וכי מהם אני אוכל מקב"ה הוא שולח לי והנותן הוא רק הצינור שהרי כתוב בתהילים (קמה-טו) "עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו" בעתם לא נאמר שמשמועותו לשון רבים אלא בעתו לשון יחיד וזה מלמד אותנו שכל אחד ואחד נותן הקב"ה פרנסתו בעתו לפי רגילותו ,תוך כדי שהוא מדבר עם רבא באה אחותו של רבא שלא ראתה אותו שלוש עשרה שנים והביאה לו מתנה תרנגולת פטומה ויין ישן אמר רבא מה צירוף מקרים הזה זהו סימן שרמזו לי משמים שהנך צורך נענתי לך קום אכול

מעשה זה מלמדנו שאם לאדם יש בטחון בה' מה שהוא רגיל ונצרך הוא יקבל ויקנה ויבטח בטחון באמת ובתמים במי שאמר והיה עולם והקב"ה יתן לו את מבוקשו הקב"ה אומר רק תבטח בי ותקבל

כפי שכתוב בתהילים השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך היינו הפסוק אומר כביכול זרוק (השלך) על ה' את יהבך היינו את כל המשא שלך הצרות ובעיות הכלכלה והפרנסה ובטח בו באמת ואזי מובטח לך שהוא יכלכלך לא יתן לעולם מוט לצדיק עיקר העיקרים להאמין שהקב"ה הוא המפרנס ורק נגזר על האדם בזיעת אפיך תאכל לחם זוהי אינה ברכה אלא עונש של אדם הראשון ולכן תמעט בו למינימום ותעסוק יותר בתורה

חז"ל אומרים שאדם מתברך במה שהוא עושה שנאמר וברכך בכל אשר תעשה שכשהוא עושה אז מתברך אבל יושב בטל לא יועיל לו כיון שצריך כלי היינו שצריך שילמד אומנות אבל יעסוק במינימום ההכרחי וה' כבר ישלח לו לפני חטא אדם הראשון שנתקלל אדם לא היה צריך כלל לעבוד היום אנו כדי שיהיה לחם צריך לעבוד 10 עבודות (זריעה ,חרישה וכו') לעתיד לבא עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות (עוגות וכלי מילת (בגדים יקרים) היינו שתתבטל הקללה של בזיעת אפיך תאכל לחם והאדמה תוציא מאליה בגדים יפים מוכנים ועוגיות ולחם לכן בעיקר ידאג לדברים רוחניים הגורמים לפרנסה שעל ידי כך יזכה לפרנסה טובה ובשפע **כגון להקפיד על מעשר כספים שהרמ"א בסימן רמ"ז ביו"ד כתב שהצדקה מעשרת ,שו"ע הוא לא ספר סגולות אלא פסק הלכה הרמ"א פסק להלכה שהצדקה מעשרת ופסק הרמ"א הבית יוסף בשות אבקת רוכל שמותר לנסות את הקב"ה גם במעשר כספים**

וכן יש להתפלל באופן קבוע על הפרנסה כל יום חוק ולא יעבור וכך מובא בזוהר גם אם פרנסתו בשפע שבזה שהוא מתפלל הוא בעצם אומר שהכל מאתו יתברך

מעשה ביהודי שהקפיד להתפלל כל יום על פרנסתו כשראה שברוך ה' פרנסתו מזומנת וברווח ולאורך זמן ,החליט להפסיק להתפלל וזמן קצר לאחר שהפסיק להתפלל פתאום נכנס לקשיים כלכליים

מסופר בספר טעמי המנהגים ומקורי הדינים (עניני ר"ה בקונטרס אחרון אות מד) על הבעל שם טוב הקדוש, שפעם אחת לא היה לו על צרכי שבת, ובערב שבת קודש באשמורות הבוקר הלך ונגע על החלון אצל איש אחד ואמר לו שצריך על צרכי שבת, ותיכף הלך לדרכו. ומחמת התעוררות שבאה ללבו ע"י הבעל שם טוב, קם האיש תיכף ממטתו והלך החוצה לראות מי זה, וירץ אחריו להשיגו, ואמר לו אם יצטרך על צרכי שבת למה יברח ולא ימתין עד שיתן לו? והאיש הנ"ל לא ידע כי הוא הבעש"ט כי לא הכירו מעולם,

השיב לו הבעל שם טוב: שלעולם עם כל איש הנולד בעולם, נולדה עמו פרנסתו, אך מחמת שהחטא גורם, צריך לעמול על הפרנסה, יש שפרנסתו בביתו, ויש מי שצריך לבקש ממרחק לחמו וכו', ואני כפי שגרמתי בדעתי אינני צריך לעמל רב, רק לעשות איזו עשיה בלבד, וכאשר עשיתי מה שמוטל עלי לעשות איזה סיבה לפרנסתי, בודאי יעזור לי השם יתברך, ואין לי שום עניין אם אתה תתן לי או לא. ע"כ.

בספר באר יעקב על התורה הביא חז"ל אמרו: "קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף", והדמיון הוא - כמו שבקריעת ים סוף, עמדו בני ישראל נבוכים, סגר עליהם המדבר, מצד אחד ים, מצד שני המצריים ובצדדים חיות רעות ומדבר, ולא היה להם לאן לברוח. הם לא ידעו מה לעשות: אם להיכנע למצריים, להילחם בהם, או להיות טרף לחיות. אולם הישועה באה ממקום שאינו צפוי, נחשון בן עמינדב, שם ביטחונו בה' יתברך, קפץ למים, וה' עשה נס גלוי, הים נפתח ובני ישראל עברו ביבשה בתוך הים. דווקא על זה הם לא חשבו. כך גם בעניין הפרנסה, אין האדם יודע מה יעשה, ופעמים רבות אדם חושב להשיג דבר ממקום פלוני או לעשות השתדלות באופן מסויים, והישועה באה לבסוף ממקום אחר. וכן בא לומר שכמו בקריעת ים סוף שבשמים קטרגו עליהם מה נשתנו עם ישראל מהמצרים ובכל זאת הקב"ה קרע להם את הים כך מזונותיו למרות שלא ראוי הקב"ה נותן לו מזונו הראוי לו

תנאי ראשון בפרנסה הוא להיות ישר שכתוב א. ב. נ. ד ופירשו אם משאו באמונה יראה ברכה ואם בגניבה חוסר יושר אזי ה"י דלותכותב הרמב"ם שהסיבה שזכה יעקב אבינו לעושר מופלג כיון שהיה מאד ישר עם לבן

כתוב (תהלים נה, כג): "הַשְׁלֵךְ עַל ה' יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ" היינו "תזרוק על הקב"ה את המשא שלך תבטח באמת ואל תדאג ואזי מובטח לך שהוא יכלכלך ויתן לך פרנסתך בשפע עצום עד שיבלו שפתותיכם מלומר די אכי"ר וזהו פירוש הפסוק השלך על ה' יברך כביכול זרוק על ה' את יהבך היינו את עול הפרנסה שלך והוא הקב"ה יכלכך

פרנסה בשפע גדול ועצום לכל עם ישראל

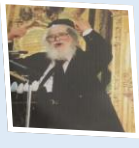

שבת שלום ומבורך

סיפורים מחזקים - תפילה מעומק הלב מחוללת ישועות

"וכך אמר הקב"ה למשה, משה, אין אתה יכול לעמוד על כל מידותי, אלא הריני אודיעך **מקצת מידותי, כשאני רואה בני אדם, אף על פי שאין בהם תהילה ושבח של תורה ומעשים טובים, אלא בשביל שהן עומדין וודין ומשבחין "ומרבים תחנונים לפני" אני נזקק להם וכופל להם מזונותיהן...** (תנא דבי אליהו).ובתנחומא מובא "**אמר להם הקב"ה לישראל הוו זהירין בתפילה שאין מידה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקורבנות, ואפילו אין אדם כדאי להענות בתפילתו ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים אני עושה חסד עמו.**

תפילה מלב נשבר ודמעות ה"מפתח" להצלה

מסופר-אחד מהבחורים בישיבה בראשון לציון דוד שמו, היה בחור ירושלמי מיוחד, לפני שהגיע לישיבה היה כשנתיים בבית האדמו"ר מקאליב שליט"א בירושלים שם ב"בית קאליב" היה לו חדר מיטה שולחן וכו', כששמע על הישיבה בראשון לציון, עזב את ירושלים ונכלל בין תלמידי הישיבה.התמימות שלו שבתה את ליבי, הוא היה מלא תוכן, הקפיד מאד על מצוות "כיבוד אב ואם" התקשר כל יום מספר פעמים, דאג לכל מחסורם, והשתדל לשמחם ככל שיכל, הכל נבע מהאהבה הגדולה אותם אהב.

יום אחד שוחחנו בשיעור על נושא התפילה והאמונה, "כמה שמחה יש לבורא עולם כשיהודי עומד ומתפלל ומבקש בקשה שלכאורה על פניו אין אפשרות שתתבצע, ותפילה אמיתית הבאה מעומק הלב מתוך ידיעה ברורה שהוא חסר אונים ורק בורא עולם לבדו יכול להושיעו ועל כך הוא שופך ליבו לפניו, ע"ז נאמר "ועונה לעמו ישראל בעת שוועם אליו", בורא עולם מאזין לתפילתו ושולח לו ישועה בדרך לא דרך...הסתבר שהדברים עליהם דיברנו חילחלו עמוק עמוק אל תוך ליבו והוא הפנים אותם היטב היטב. ומהיכן לי זאת?

באותו שבוע יצאו הבחורים ל"שבת חופשה", ביום חמישי בערב עם המזוודות בידיים ו... להתראות ביום ראשון, דוד יצא עם קבוצת בחורים לירושלים, שם הם ישבו בביתו של אחד הבחורים, אכלו שתו שרו ושמחו, כך העבירו את תחילת הלילה.בסביבות השעה שתים עשרה התפזרו הבחורים כל אחד לביתו, דוד יצא אף הוא לרחוב הירושלמי הקר, אך לא רצה לפנות לביתו, הוא חשש שעם בואו יעיר את הוריו, ואת זה הוא לא רצה. וכך עמד ברחוב תוהה ובוהה, הרוח הקרה הצליפה על פניו, והוא עמד וחשב מה לעשות. לפתע נפל בראשו רעיון, הרי יש לו חדר בבית קאליב עם מיטה ושמיכת פוך עבה, מה שווה לו יותר מרגע שכזה, העיניים שורפות מעיפות, והקור חודר לעצמותיו, הוא לא היסס לרגע, ונשא רגליו אץ רץ לבית קאליב כדי להניח ראשו על הכר להתכסות בשמיכת הפוך ו... לישון.ביום ראשון בבוקר נכנסתי לשיעור כהרגלי, כחמש עשרה בחורים ישבו מסביבי, ואני רואה על דוד שהוא מאד נרגש, עוד לפני שהספקתי לשאול על מה ולמה ההתרגשות, פנה אלי בשיא ההתרגשות שיש לו לספר משהו מדהים על הנושא שדיברנו בשיעור שבוע שעבר בענין תפילה ואמונה.כולם השתתקו, דוד החליף צבעים אבל הסיפור קלח מפיו בצורה מדהימה, הוא סיפר את כל השתלשלות העניינים ביום חמישי וכיצד עמד ברחוב באמצע הלילה כשהוא אינו יודע לאן לפנות ואז נזכר שיש לו חדר עם מיטה חמה בבית קאליב, כעבור רבע שעה הוא הגיע לבנין שעמד בדממת ליל, הוא עלה בשקט לקומה השלישית, פנה לקצה המסדרון, הוציא מכיסו את צרור המפתחות וחיפש את המפתח של החדר ואז... ואז נזכר שלפני מספר שבועות הוציא מצרור המפתחות הכבד מספר מפתחות שאינם בשימוש ביניהם היה המפתח של חדרו בקאליב, ברגע זה נמצא המפתח בביתו באחת המגירות. ברגע אחד נגוז כל החלום על המיטה ועל שמיכת הפוך, בקצה המסדרון בפינה ליד הארון עמד כסא, דוד התיישב עליו ופרץ בבכי.השעה היא אחת אחר חצות, הוא רועד מקור,עייף הוא למאד, אין לו בשעה כזו לאן ללכת, ומיטה עם שמיכת פוך חמה נמצאת במרחק מטרים ספורים ממנו, אך אין ביכולתו להגיע לשם, מה עושים?

לפתע נזכר בשיעור שדיברנו על תפילה ואמונה, הוא זכר להפנים היטב את המסר של אותו שיעור. הוא התנער מהעייפות ומהקור, קם מכסאו נעמד ליד הדלת של חדרו ובכה לבורא עולם "יודע אני שאתה כל יכול, לכאורה אין שום מציאות שתוך חמש דקות אהיה מתחת לשמיכת הפוך, אך אני יודע ובטוח שאתה ורק אתה מסוגל לזה, אנא חוס עלי ושמע לתפילתי! הוא נתן דרור לדמעותיו, ובגמר התפילה המתין לראות מהיכן תבוא הישועה והיה בטוח שתפילתו שיצאה מקרב לב תתקבל, הוא אף הושיט ידו אל ידית הדלת אולי היא לא נעולה, אך היא נותרה סגורה.ולפתע, כל גופו הצטמרר וזיעה קרה שטפה את כולו, הוא נזכר שלפני כשנתיים כשקיבל את המפתחות לחדרו נתנו לו שני מפתחות, אחד הוא הכניס לצרור המפתחות, והשני הוא שם למעלה על הארון, בשביל מה לסחוב עליו שני מפתחות זהים? הוא לא היסס לרגע, הוא גרר את הכסא לצד הארון עלה עליו הושיט ידו למעלה ו... המפתח שהיה לבן מאבק היה בידו.בפחות מחמש דקות הוא היה תחת שמיכת הפוך, הוא לא היה מסוגל להירדם, הכרית נרטבה מדמעותיו, היו אלה דמעות של שמחה שזכה לראות בחוש כיצד נשמעה תפילתו ונענה על כך מיד.דוד סיים את סיפורו עם דמעות שזלגו מעיניו ומעיני כול

לעולם לא להתייאש מלהתפלל ולהתפלל בכל כוחו עד שיוושע

מסופר -שוטרים מבוהלים התפרסו על פני רחובותיה של פרשבורג. תושבי העיר השלווה לא הורגלו במחזות שכאלה, אך ברי היה לכולם כי משהו נורא קרה, והמשהו הזה הפחיד אותם עוד יותר מעצם נוכחותם של השוטרים מסולסלי השפם וחגורי חרבות נוצצות.

כעבור שעות ספורות התבהר ערפל הספק ועד מהרה הוברר לכולם הסיבה לפשיטה הבהולה. ארנקו התפוח של מושל העיר נגנב ממנו, ויותר ממה שהיה נחוץ למושל סכום הכסף שבארנק, הרי כבודו נפגע, ועל כך לא היה שייך לוותר וזה לא יוחזר עד אשר יתפס האשם הפוגע ובו יעשו שפטים, רק אז ישוב וירווח לשר.פטריק היה גוי רע מעללים, לא שחבריו היו טובים ממנו, אך הוא עלה על כולם, טיפוס מושחת, כשמוחו אינו חדל לרגע מליזום מזימות רעות, ידו בכל.את פרנסתו הרשמית מצא פטריק בעבודתו בביתו של ר' הירש יהודי עשיר מנכבדי הקהילה, אשר נתן לו דירה לגור בה ומזון לאכול. זה היה בנוסף למשכורתו הקבועה, אך כטבעם של אנשים רעים היה פטריק מלא נרגנות ותלונות על אדונו, מעבר לזה היה כייס זריז ידיים, והרבה ארנקים וכספים עשו דרכם ב"קניין משיכה" אל כיסו הרחב של פרטיכם עתה כשנקרתה לפניו לזכות בארנקו המנופח של מושל העיר, לא היה מאושר ממנו.היה זה יום רגיל, רגוע, שליו ושטוף שמש, שר העיר המושל התהלך בעיר לצורך עסקיו, ובאקראי פגש בפטריק אשר ראה את הארנק מבצבץ מתוך כיסו של המושל, עיניו ברקו וכולו נכנס למבצע הכייסות.לא חלפו דקות ארוכות, והארנק היה מוטל בעמקי כיסו של פטריק, בעוד שומרי ראשו ממשיכים לצעוד בעקבותיו, זקופים, גאים, ועיניהם סוקרות בקפדנות את הכבוד הרב שנוחל אדונם בכל מקום אליו יגיע.פטריק היה אומן מבריק, יכולותיו היו מדהימות, לאחר ששלף בזריזות מקסימה את הארנק והשליכו לכיסו מבלי שאף אחד יבחין בזה, המשיך להראות נוכחות, ולא ברח מהר מהמקום, דבר שעלול היה להחשידו בבחינת "על ראש הגנב בוער הכובע", אך כשהגיע המושל לסימטה שיצאה מהרחוב הראשי ולשם פנה, המשיך פטריק ללכת ברחובה הראשי עד שנעלם כליל מהאיזור.כשנתגלתה הגניבה, רתח המושל והשתולל מזעם, היה בזה הרבה בושה ופגיעה בכבודו האישי, מי היה מאמין שאותו יצליחו לכייס ברחובה של עיר, לאור יום, כאחרון השולמיאלים...פטריק נהנה לראות את המהומה שנוצרה ממעשי ידיו, ואף השתעשע בעובדה שהוא יושב לו בטח ומחזיק בארנק המבוקש מתחת אפם של השוטרים, אך ככל שחלפו הימים, התגברו החיפושים והפכו לפולשניים, המושל היה נחוש בדעתו לא להמעיט בחיפושים אלא אף להגבירם.פתאום החל פטריק לחשוש לחייו, לפתע הבין שמהר מאד עלולים להגיע אליו ובחיפוש קל ימצאו את הארנק בביתו והוא עלול למצוא עצמו עולה לגרדום. שיקול עמוק נוסף הביא אותו למחשבה כי היתה זו טעות לכייס את המושל והוא הבין עתה כי עליו להיפטר מהארנק ויפה שעה אחת קודם.

אך אצל נוכל כמו אצל נוכל, הרשעות היא חלק ממהותו, לא הספיק לו להסיר מעליו את הרב המתהפכת, אלא דאג לסלק את הארנק ולהחביאו בבית אדונו באחת הפינות הנסתרות ביותר בבית אדונו ר' הירש.

בוקר למחרת, נדהמו יהודי פרשבורג לראות פלוגה גדולה של שוטרים פולשים אל רחובות היהודים, הם באו לכתובת מדוייקת והתפרסו על פני כל הבית, הם הפכו כל פינה וכל חריץ, ואכן לא עבר זמן רב ומאחת הפינות שבמרתף נשמע קול צהלה "מצאנו!!!"

מפקד פלוגת השוטרים לא היסס לרגע, ובו במקום אסר את ר' הירש המבועת בשלשלאות של ברזל על ידיו ועל רגליו.

חיוור עד עילפון היה ר' הירש, שבקושי הבין מה שאירע, ומה מחפשים השוטרים בביתו. הוא הושלך אל תא מעצר שהיה מצחין ומחניק.

המושל לא ידע נפשו משמחה. כספו הושב לו, וגם קצת מכבודו, אך הוא עדיין חש כי כבודו לא יהיה שלם אם לא ימוצה הדין עם הגנב. לא הועילו לר' הירש כל תחנוניו והסבריו כי חף הוא מפשע, וכי אינו זקוק כלל לארנקו של המושל, את איש זה לא עניין כי הוא מנכבדי הקהילה ונקי כפיים, כשיושרו הולך לפניו, כבודו של המושל חשוב היה מחייו של יהודי.

גם השופטים בפרשבורג הבינו לאן נושבת רוח המושל, ונחפזו לחרוץ את דינו של הגנב והפושע למוות בתליה ברחובה של עיר.

"והעיר פרשבורג נבוכה..."כשהגיעה השמועה לרב העיר בעל ה"כתב סופר" זיע"א התחלחל הוא למאד, הוא נכנס מיד לעובי הקורה כדי להציל את ר' הירש מחבל התליה, ואת משפחתו מהגורל האומלל המצפה לה, הרב הפעיל את מלוא קשריו, גייס עסקנים ושתדלנים, ואף מעטפות עם שלמונים נשלחו לכתובות שבעבר פעלו את פעולתם.הפעם נראה כי ננעלו כל הדלתות, כי גם המושל הפעיל את כל קשריו במה שהיה נראה בעיניו כמעבק על כבודו האבוד.הקרב בין ה"כתב סופר" לבין שר העיר היה צמוד, כשבסופו של דבר גברה ידו של שר העיר וגזר הדין נחתם לביצוע.

שבור ורצוץ שב הרב לביתו בשעת לילה מאוחרת, המתח בפרשבורג הורגש בכל פינה. למחרת עומד להתבצע גזר דין נורא, ליטול חייו של חף מפשע.

הרב היה מותש בגופו וברוחו, כל כך הרבה פעל והפעיל, דיבר, התחנן, שלח שלמונים, אך ללא הועיל, מחר תינטל נפשו של הר' הירש, שבור ונדכה נשכב הרב על מיטתו ותרדמה נפלה עליו.ובחלומו רואה הוא את אביו מרן ה"חתם סופר" בא לקראתו ופניו זועפים. "היתכן?" זעק, "יהודי חף מפשע צועד אל מותו, משפחתו מובלת לקראת אסון, ואתה שוכב על מיטתך, ואינך פועל כלום?"בכי נורא פרץ מליבו של הרב "מה עוד ביכולתי לעשות ולא עשיתי?" התגונן הרב, "היש עוד מה לעשות? הן עשיתי הכל?!"

"יש!!!" קרא ה"חתם סופר", "למה אינך מתפלל? להתפלל! להתפלל! לא עת שכיבה עתה!"זינק הרב ממיטתו, מיהר להזעיק את המשמשים והעסקנים ואמר להם, "לכו לכנוס את כל היהודים אנשים נשים וטף איש בל יעדר!" ויחושו כולם אל בית הכנסת הגדול.

איש לא היה מסוגל לעצום עין באותו הלילה, ותוך שעה קלה התמלא בית הכנסת הגדול באלפי איש, נשים וטף. רחובות היהודים התעוררו לחיים, והלילה הפך ליום.ובבית הכנסת רעש והמולה, אך ברגע שעלה הרב מעוטף בטלית שררה דממה. בקול בוכים זעק הרב "ניסינו הכל, עשינו הכל, השערים כולם נסגרו בעדינו, אך אצל הקדוש ברוך הוא שום דבר לא סגור ושערי דמעות לא ננעלו".

קולות הבכיה והזעקות שנשמעו באותם שעות קטנות של הלילה הדהדו למרחקים ובקעו חלונות שמים.השחר עלה.ר' הירש עמד כל הלילה ושפך ליבו בתפילות ובווידויים. בבית המשפט שבו השופטים לסידורים אחרונים לפני ביצוע גזר הדין. באותה שעה הסתובב לו פטריק צוהל ושמח, את אדונו שלח לחבל התליה, והוא ימשיך לחיות חיים מאושרים...

אלא שאז ניגשה אליו קבוצת שוטרים וביקשו ממנו להתלוות אליהם אל בית המשפט. ברגע האחרון החליטו השופטים לחקור גם את משרתו של היהודי...פטריק לא היה ערוך לכך, ומיד התבלבל ועל אתר הודה בגניבת הארנק ובהטמנתו בבית אדונו היהודי. קול שקשוק מפתחות נשמע בתא הכלא, ליבו של ר' הירש החסיר פעימה.. זהו! הגיע הרגע הנורא, ר' הירש שלם ברוחו ואיתן באמונתו לקבל גזירת עליון באהבה. הוא לא הבין למה הסוהר מחייך אליו? ולמה הוא אומר לו שעליו לחפש משרת חדש במקום זה שמובל הרגע הזה במקומו אל חבל התליה?...

יפה אמרו חז"ל "אפילו חרב חדה מונחת... ולעולם אל יתייאש..."!

בן איש חי והליכות עולם פ' יתרו- משפטים דיני שמונה עשרה

[א] התפלה היא במקום קרבן, ופה האדם במקום המזבח שבו מקריב הקרבנות, לכן המתפלל בחוץ לארץ יחזיר פניו כנגד ארץ ישראל, ויכוין גם כן כנגד ירושלים ובית המקדש ובית ק"ק, ועומד בא"י יחזיר פניו כנגד ירושלים ובית המקדש ובית ק"ק, היה עומד בירושלים יחזיר פניו למקדש. טוב שירשום בסידור לפני תפלת העמידה "ירושלים ובית המקדש ובק"ק" באותיות גדולות , טוב לאדם להתפלל הזמירות ויוצר מתוך הסידור שכך מכוון יותר בתפילה: אם התפלל בבית הכנסת בכיוון אחר ממה שצריך להתפלל אפילו שאין מתפללים באותה שעה, צריך אדם הרואה אותו להעמידו כנגד צד הראוי, ואף על פי שעוקר רגליו כי עקירת רגליו בלבד לא חשיב הפסק בתפילה, דעומד בבית הכנסת ששם ניכר הצד הראוי להתפלל מכח עמידת ארון הקודש וההיכל והבימה צריך להחזיר פניו, ואם מתפלל לבדו בבית כיון שאין בו סימן והיכר ולא היו אחרים מתפללין אותה שעה בבית אין צריך להפסיקו בתוך תפלתו כיון שכבר התחיל[**ה"ע- סומא שמתפלל בצד הלא נכון בבית הכנסת אם מתפללים בזמן זה יעירו לו ואם לא מתפללים אם נמצא בצד צפון או דרום שבנקל אפשר לכוונו לצד מזרח יעשו זאת ואם לאו ישאירו אותו כך]:**

[ב]ההולך במדבר ואינו יכול לכוין פניו כנגד ארץ ישראל או בספינה, יעמוד כפי שיזדמן לו ויכוין בלבו לארץ ישראל וירושלים ובית המקדש ובק"ק:

[ג] לא יעמוד על גבי מקום גבוה ג' טפחים אם אינו מוקף שלשה מחיצות, או שאין בו ד"א על ד"א, ומצוה מן המובחר אפילו בפחות משלשה, וצריך לחוש שלא לעמוד על דבר דאפשר שיחליק משום דמטריד שמא יפול, וכל כיוצא בזה ואפילו על לוח שמתנדנד באופן דמטריד ביה

[ד] ראוי להזהר בזה שלא יעמוד על כרים ויתפלל משום שנראה כמתגאה:

[ה] לא יהיה דבר חוצץ בינו לבין הקיר אם הוא גבוה עשרה טפחים ורחבו ארבעה טפחים, ולא קבוע אבל אם הוא דבר קבוע כתיבה וכיוצא אף על פי שאינם קבועים בבנין בקרקע אין חוצצים מפני שהם עשויים לקביעות שם תמיד, וכן אדם אינו חוצץ, ומכל מקום היכא דאפשר טוב שלא יתפלל אחורי שום אדם:

[ו] אסור לישב בתוך ד"א של מתפלל תפילת העמידה בין מלפניו בין מלאחוריו בין מן הצדדים, וחוץ לד"א שרי, מיהו אם היושב עוסק בדברים שהם מתיקוני התפלות אפילו בקרבנות מותר לישב, אבל אם עוסק בתורה לא, ובשעת הדחק וצורך גדול יש לסמוך גם על המתירין בעוסק בדברי תורה,לכך אם אין לו מקום לישב חוץ לד"א, או שהוא חולה ואינו יכול לעמוד להתרחק חוץ לד"א מחמת חולשה או סיבה אחרת הכרחית, יש להתיר לעסוק בתורה שלא יהיה יושב ודומם אלא יעסוק בתורה או יקרא איזה מזמורים עד שיסיים זה תפלתו ואפילו באו בגבולו ודווקא במקום שרגילים להתפלל אבל אם אין רגילים להתפלל שם ובאו בגבולו מותר [**ה"ע- אם באו בגבולו אפילו בבית הכנסת ועוסק בתורה ק"ו בתפילה מותר וליכא אפילו מידת חסידות לעמוד משום ביטול תורה ואם יושב בטל ובאו בגבולו אם בבית הכנסת ראוי לחוש לקום ואם בבית אין צריך לקום מצד הדין אבל מידת חסידות לקום:]**

[ז] דעת מרן שאסור לעבור בתוך ד"א שלפני המתפלל, אבל לאחוריו ולצדדין מותר, ולפי הזוהר הקדוש לפניו אסור כמלא עיניו, ולצדדין ולאחוריו אסור תוך ד"א דוקא, ויש להזהר כחומרת זוהר הקדוש, אך בשעת הדחק כגון העובר הולך להתפלל, או לדבר מצוה וצריך למהר, יש לסמוך על סברת מרן ז"ל [**ה"ע- לכתחילה אפשר לנהוג כמו מרן**] ואם כשיפסע , ואפילו אם יש מחיצה לפני המתפלל במקום גבוה עשרה טפחים ורחב ארבעה טפחים, גם כן אסור לעבור לפניו, והשליח ציבור אפילו אינו עומד בתפילת י"ח אלא עוסק בשאר תיקוני התפילה גם כן אסור לעבור לפניו: ואפילו אם יש כנגד המתפלל כותל זכוכית, צריך להזהר שלא יעבור לפניו, דאף על גב דכותל הזכוכית מפסיק מכל מקום הוא רואהו ותבטל כונתו:

[ח] מי שהשלים תפילתו ואדם אחר עודנו מתפלל לאחריו בתוך ד"א, לא יעשה שלש פסיעות עד שזה ישלים תפלתו, וצריך להזהר אפילו אם זה המתפלל התחיל בתפלת העמידה בסוף התפלה שלו:[**ה"ע- שליח ציבור לא יפסע אלא יתחיל החזרה ויסמוך על הפסיעות של תתקבל]**

[ט] יכוין רגליו זה אצל זה כאלו אינם אלא אחד, ויכוף ראשו מעט שיהיו עיניו למטה, ולא יכוף הרבה, ולבו יכווין למעלה לשמים, ואם מתפלל בעל פה יעצים עיניו ויניח ידיו על לבו כפותים הימנית על השמאלי, והגודלים יהיו לפנים ועומד כעבד לפני המלך באימה ופחד, ואמרו בזוהר הקדוש מאן דפקח עיניו בצלותיה מקדים עליה מה"מ ואינו זוכה לראות אור שכינה בצאת נפשו בעת פטירתו, ואם הוכרח לפתוח עיניו בשביל איזה סיבה הכרחית ישתוק ויפתח עיניו ותכף יסגור עיניו ויחזור לתפלות, ואף על פי שיותר טוב להתפלל בעינים סגורות מכל מקום אם יודע בעצמו שיש לו כוונת הלב יותר בהיותו מתפלל מתוך הסידור מתפלל מתוך הספר ורק יזהר שלא יסתכל חוץ מן הספר שבידו אפילו כל דהו, וגם יזהר כשעושה השתחויה לסגור עיניו אף על פי שהספר בידו, אבל בתפלה של מיושב מתחיל פרשת העקידה עד תפלת העמידה ודאי עדיף טפי מתוך הספר בעבור הכונה, וגם כדי שלא יבלע וישמיט תיבות או אותיות, וגם בתפילות דמיושב יזהר שלא יסמוך לאחוריו ולא לצדדין ולא יפשוט רגליו ולא ירכיבם זה על גבי זה, אלא ישב באימה וכבוד:

[י] החולה אם א"א לו להתפלל מעומד מותר להתפלל על ידי סמיכה, ואם גם זה לא אפשר לו יתפלל מיושב, ואפילו שוכב על צידו, כדי שלא לבטל תפלה אפילו בחליו, וה' יסעדנו על ערש דוי:

[יא] : אסור לסמוך עצמו בתפלת העמידה לכותל או לדבר אחר, והשליח ;

ציבור והרגילים להתפלל אצל התיבה, ישימו לבבם לכך, כי יש נסמכים ולאו אדעתייהו ,החולה אם אי אפשר לו מותר לסמוך ואם לא מספיק לו לסמוך יכול גם לשבת ואפילו לשכב על צידו ולהתפלל:

[יב]המתפלל תפלת העמידה לא יאחז בידו תפילין או ספר סתום שאינו מתפלל בו, ולא שום דבר שאם יפול מידו יקשה עליו, מפני שלבו יהיה טרוד בעבורם, וכן נמי לא יתפלל במקום שיש דבר שמבטל כונתו כגון קול, דברים וכדומה:

[יג] המתפלל מתוך סידור ונפל מידו ואינו יכול לכוין בלעדו, מותר להגביהו אחר סיום הברכה, וכן אם עקצו פרעוש או כינה ואינו יכול לסבול שהוא מתבלבל בעבור זאת ימשמש בבגדיו כדי להסירם, אבל לא יסירם בידו, ואם יש תינוק מטרידו או בני אדם מדברים מטרידים אותו, מותר לעשות תנועה בקול דוקא בלתי דיבור כדי להשתיקם, ויעשנה אחר גמר הברכה [א.ה ה"ה אם שכח לכבות הנייד לפני התפילה או להניחו לפחות על רטט וצלצל מותר לכבותו דמטריד את המתפלל ואת הציבור]

[יד] אסור להתפלל נגד מראה, אפילו עיניו סגורות שנראה כמשתחווה לבבואה שלו, ואם יש ציורים בכותל או בבגדים הפרושים כנגדו, אם הם בולטים אסור להתפלל כנגדן אפילו עיניו סגורות ואם אין בולטים מותר להתפלל כנגדן בעיניו סגורות:[**ה"ע-בעיניו סגורות יש להקל גם בציורים בולטים,צריך להיזהר לא לעשות פרוכת עם צורת אריות רקומות שאסור להתפלל כנגד פרוכת זו ובעצימת עיניים יש להם על מי לסמוך]**

[טו] לא יתפלל בלי בגד עליון או ללא אזור או ללא מכסה העליון של הראש אף על פי שלובש מכסה דק, זה הכלל כל שבאותו מקום מקפידים לבלתי יעמדו לפני גדולים בחסרון מלבושים אלו וכיוצא בהן, אסור לו להתפלל כך, ודרך החכמים שאין מתפללים אלא כשהם עטופים בגלימא הוא בגד העליון שהאדם לובש כשההולך בשוק וברחובות, משום הכון לקראת אלהיך ישראל, וראוי לכל אדם להתנהג בכך אפילו הוא הדיוט:

[טז] קודם שיתפלל יסיר כיחו וניעו וצואת החוטם על ידי בגד וכל דבר הטורדו, ואסור לרוק בהיותו מתפלל תפלת העמידה, ואם מוכרח לרוק משום דמטריד יבליע הרוק במטפחת שבחיקו או בכסותו, ולא יבליע הרוק אלא עד שישתוק כדי הילוך ד"א וכל שכן כשהוא היה מזכיר את השם, ולא יגהק לרצונו כי אם מתוך אונס דוקא, וכן לא יפהק לרצונו, ואם הוכרח לפהק, אז ישתוק וייחם ידיו על פיו שלא תתראה פתיחתו, ואף על פי שאין איש רואהו:

[יז] אם מתפלל בסידור שאין תפלת העמידה שלימה בו במקום אחד אלא צריך להתפלל בו משתי מקומות, לא יהפך בדפים בתפילתו, אלא יציין מקום השני קודם התפילה בדבר אחר כדי שיתפלל מתוכו בלתי חיפוש, **וטהור ידים יטול ידיו לפני מנחה וערבית ולא יעבור**, אבל בשחרית כל אדם נוטל בביתו:

[יח] אסור לאכול ולשתות קודם תפלת שחרית, ואפילו מים יש להחמיר אם לא משום ישוב הדעת, ותרופות מותר, וכיון שהגיע זמן תפלה אסור לעסוק בצרכיו עד שיתפלל [**ה"ע - קפה תה עם סוכר מותר (האור לציון מצריך במקום סוכר סוכרזית) ואדם חלש ששותה קפה עם חלב וסוכר יש לו על מי לסמוך וראוי שיברך קודם ברכות השחר ויאמר פרשת העקידה:**

[יט] מי שהיה בשדה והגיע זמן תפלה דמוכרח להתפלל שם, ישתדל להתפלל במקום צנוע דהיינו בין האילנות היכא דאפשר, ואם יש שם מקום מוקף מחיצות יכנס להתפלל שם ואף על פי שאין תקרה חשיב מקום צנוע ,ומה דאסור להתפלל בבקתא הוא משום דאין שם מחיצות כלל,

פרשת משפטים -א) כתב המהרח"ו התפלה אינה נכנסת בשום רקיע כי אם אותה תפלה שלא נשמעת לאוזניים,שאם נשמעת לאוזניים החיצונים שומעים ומתערבים איתה, דלא כהבית יוסף שפסק שיותר טוב להשמיע לאוזניו,[**ה"ע העיקר כשולחן ערוך שיכול להשמיע לאוזניו ובפרט אם על ידי כך מכוון בתפילתו]**

[ב] צריך להזהר להתפלל בגוף נקי ,ואם צריך לנקביו אל יתפלל עד שיפנה משום "הכון לקראת א-להיך ישראל", ואם התפלל כך צריך לחזור להתפלל, במה דברים אמורים בגדולים אבל לא בקטנים, ואין צריך לחזור אלא כשאינו יכול להעמיד עצמו שיעור פרסה שהוא שעה וחומש כשהוא מהלך כל שכן כשהוא יושב [**ה"ע-יכול העמיד עצמו שעה וחומש כשיושב יצא בדיעבד]** , דבשיעור זה כבר נהפך המאכל במעיו לצואה גמורה וכתיב וכל קרבי את שם קדשו,אבל אם יכול להעמיד עצמו שיעור פרסה יצא בדיעבד ולכתחלה צריך לחוש שלא יתפלל בגוף משוקץ, אפילו אם יעבור זמן תפלה, והגם דיכול להעמיד עצמו יותר משיעור פרסה,[**ה"ע כתב שאם יעבור זמן תפילה או קריאת שמע יכול להתפלל כך לכתחילה אבל משום תפילה בציבור יתפנה קודם ואל יתפלל כך]**

[ג] אם נתעורר באמצע התפילה בין לגדולים בין לקטנים, אם יוכל לעצור עצמו עד שיגמור תפלתו יגמור תפלתו, ואם לאו מותר לו לצאת ולפנות ואחר כך יגמור תפלתו, כי הליכה בלבד בלא דיבור לצורך כזה לא חשיבה הפסק:

זוהר הקדוש מתורגם -רופא בשר ודם לפעמים צריך לחזור ולהתרפאות אבל רפואה על ידי הקב"ה לא חוזרת לעולמים

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ירמיה יז) רְפָאֵנִי ה' וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה. כֵּיוָן שֶׁאָמַר רְפָאֵנִי ה', מַהוּ וְאֵרָפֵא? כֵּיוָן שֶׁאָמַר הוֹשִׁיעֵנִי, מַהוּ וְאִוָּשֵׁעָה? כֵּיוָן שֶׁהָרוֹפֵא מְרַפֵּא, מִי הוּא שֶׁיַּכֶּה? אֶלָּא (אמר רבי יוסי חמיו), כָּל רְפוּאָה שֶׁבָּעוֹלָם בְּיַד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אֲבָל יֵשׁ מֵהֶם עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְיֵשׁ מֵהֶם שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ בְּיַד שְׁלִיחַ. וְאוֹתָם שֶׁנִּמְסְרוּ בְּיַד שְׁלִיחַ הֵם רְפוּאָה, אֲבָל לְפָעָמִים חוֹזְרִים. אֲבָל אוֹתָם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְרַפֵּא לֹא חוֹזְרִים לְעוֹלָמִים, וְעַל זֶה רְפוּאָתוֹ הִיא רְפוּאָה, שֶׁאֵין בָּהּ חֹלִי כְּלָל. וּמִשּׁוּם כָּךְ רְפָאֵנִי ה' וְאֵרָפֵא, וְזֶה בְּלִי קִטְרוּג כְּלָל. וְכָעֵת, חֲבֵרִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן לִי רְפוּאָה, וְעָשָׂק לִי וְעָרַב לִי.]זוהר בלק דף קצג:

אמרי חז"ל מובא בשם הרב שפירא מלובלין מייסד דף היומי שאמר אנשים חושבים שהרצון תלוי בכח ככל שיש לך יותר כח כך תוכל לממש יותר את רצונך והרב אמר הרצון הוא הקובע ולא גודל הכח ככל שהרצון יותר חזק לדבר מסויים אתה תגיע אליו ולא משנה מה הכח שיש לאדם השואף לרצון זה. וראיתי מי שכתב שרצון וצינור הם אותם אותיות [צינור ללא יוד כמו שכתוב הרבה במשניות] לומר שהרצון יוצר צינור שדרכו כבר יגיע השפע להצלחת הרצון . הרצון הוא ספירת הכתר שהיא הגבוהה ביותר הרצון הוא תחילה לכל דבר כגון אדם לא יקנה דירה אם לא ירצה לקנות דירה וכן בכל דבר שאיפה להיות גדול בתורה ואז השואף כבר הוא יכניס את הכלים להיות גדול אבל צריך קודם כל רצון חזק מאד ואז יצליח בס"ד

שואל ומשיב / הרב יהורם חדד שליט"א

נכתב לעורר לב המעיינים בלבד לא למעשה

שאלה: אדם שהזיק שמשת מכונית או בית האם שמים את הנזק של שבירת השמשה בפני עצמו כמה עולה תיקון של שמשה או כמה ירד הרכב או הבית בערכו לפני שהיתה שמשה ואחרי שנשברה השמשה ואת זה ישלם שאז התשלום הוא הרבה פחות מאשר תיקון שמשה בפני עצמה

תשובה: דעת החפץ חיים ששמין את השמשה יחד עם הבית כמה שווה בית עם שמשה ובית ללא שמשה ואת ההפרש ישלם כמו בהמה שאכלה שאין שמים את הערוגה שאכלה בפני עצמה אלא בשישים והוא הדין פה אבל דעת החזון איש (ב"ק סי' ו' ס"ק ג') וז"ל: ונראה דכיון דאין בית עומד למכירה אלא לתקן בדקיה, משלם מה שחבירו מפסיד בהוצאות התיקון, עכ"ל וכן דעת האור לציון חו"מ חלק א' סימן ד' כדעת החזון איש עיין שם המהלך שלו. וכן משמע מהש"ך חו"מ סימן שפז ס"ק א שכתב שם השולחן ערוך שאם שבר כלי שמים כמה שווה כלי שלם וכמה שווה כלי שבור ואת ההפרש ישלם וכתב שם הש"ך שאם הוא כלי שאפשר לתקנו מחוייב המזיק לתקנו ולא ישלם את ההפרש ,משמע מהש"ך שכל דבר שאפשר לתקנו חייב לתקנו כיון שהוא עומד לתיקון ולא מספיק לשלם את ההפרש והוא הדין שמשה לבית

מעלת מצוות ברית מילה

פרשתנו עוסקת במצוות ברית מילה שהיא החותם בכל יהודי, המילה 'בריתי' מוזכרת בתורה שלוש עשרה פעמים בהקשר למילה, לומר שנכרתו על הברית מילה י"ג בריתות. לעומת זאת, על קיום התורה ומצוות נכרתו רק שלוש בריתות. מכאן רואים את חשיבותה, את גודלה ואת מעלתה של מצווה זו.

משום כך כותב הרמב"ם, (הל' ברכות פ"ב, ה"ג) מקדימים בברכת המזון את המילה 'בריתי' ל'תורה', אומרים בברכת המזון "ברית ותורה חיים ומזון", כדי להדגיש שברית מילה גדולה מהתורה.

בספר "תורת המנחה" כותב שמצות מילה אינה כשאר מצוות, מצוות תפילין וציצית, אינם קבועים בגוף, וכאשר יסירם - תסור האות, ואילו המילה היא אות חתום בבשר האדם,

ספר אוצר הברית מביא את המדרש שמסופר על דוד המלך שבהיותו בבית המרחץ היה מצטער שהוא ללא מצווה באותו זמן, וכשנזכר במצוות מילה - נחה דעתו. מכאן למדים, שהאדם הנימול מקיים כל רגע ורגע מצוות מילה שכן אם לאחר קיום המצווה (דהיינו חיתוך העורלה) כבר נעשתה המצווה ואינו מקיים עוד מצווה מדוע נתיישבה דעתו של דוד המלך לאחר שנזכר במילה ?! שונה איפה מצוות מילה ממצוות תפילין, שבה, אם הסיר את התפילין, הוא אינו מקיים מצוות תפילין, ולא כך הדבר במצוות מילה שכל רגע ורגע שהמילה בגופו מקיים מצווה. לכן נחה דעתו של דוד המלך, שגם בהיותו בבית המרחץ מקיים הוא מצוות מילה.

במצוות ברית המילה נרמזים תרי"ג מצוות. מניין 'בריתי' בגימטריה שש מאות ושתים עשרה (תרי"ב), עשיית המצווה עצמה היא אחד, וביחד עם התרי"ב הן תרי"ג, רמז לתרי"ג מצוות.

הגר"א כותב, שברית זה גימטרייה תרי"ב, ויש תרי"ג מצוות. זה בא לרמוז, שללא המילה, שהיא המצווה המשלימה לתרי"ג, אין באפשרות האדם לקיים את תרי"ב המצוות.

מעשה (מהספר ובחרת בחיים) שהרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל, התחיל ללמד מסכת פסחים ואמר לכל התלמידים לקרוא את המשנה ביחד בקול רם. כולם קראו 'אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר', והרב אמר להם לחזור שוב על הקטע הזה, וחזרו שוב 'אור לארבעה עשר' וכו' והרב ביקש שיחזרו שוב פעם וכן עשו. שאל אותם הרב 'האם יש כאן בחור שלא עשה ברית מילה?'. והנה קם אחד הבחורים ואמר 'כן, כבוד הרב. לא עשו לי ברית מילה כיוון ששני האחים שלי מתו אחרי שעשו להם ברית מילה, ולכן לפי ההלכה אני פטור'. אמר לו הרב 'אתה צודק, אבל עכשיו תלך לרופא מומחה ותבדוק אם עכשיו כבר אפשר לעשות ברית. וכן היה, שלבסוף עשה ברית. שאלו את הרב 'איך ידעת?'. אמר להם הרב 'אתם קוראים אור לארבעה עשר, ואני שומע עורלת בשר. חשבתי שאולי אני לא שומע טוב, ולכן ביקשתי שתחזרו. ושלוש פעמים זה חזקה'. עד כאן. ונלמד ממעשה זה שמי שמקדש את מחשבתו בדברי קדושה זוכה לדעת דברים המונעים את הקדושה

בטעם מצוות מילה האבן עזרא מביא את הפסוק: "והיה תמים". האדם אינו צריך לשאול מהי מצוות מילה, ומהם הטעמים להנהגתה, **וכמו כן, פירש הכוזרי,** שאין האדם יכול להבין בשכלו קצר הדעת את הציוויים האלוקיים.

לעומתם יש מפרשים שכן מבארים את טעם לברית מילה שמצוות ברית מילה היא ברית בין ה' יתברך לבין עם ישראל, כפי שכתוב :" ויאמר ה' אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדרתם." פסוק זה בא לאמר, כי עצם קיום מצוות מילה היא כריתת ברית בינינו לבין הקב"ה.

המהר"ם מבהיר, שהטעם למצווה הוא: כמו שני אוהבים שמעוניינים לעשות אות וברית, קשר ביניהם, ומסמנים סימון באש על בשרם או שמקיזים דם, וכל אחד ואחד שותה את דמו של השני, כך גם במצווה זו עם ישראל מקיימים את מצוות ברית מילה, שהיא גם דם וגם רושם בבשר, המציינים את הקשר. קיום מצוות מילה מסייעת ביצירת הפרדה בין ישראל לבין אומות העולם.

בעל החינוך כותב: אמר הקב"ה לבני ישראל, שיקיימו מצוות מילה, משום שרצה להבדילם מן האומות, שכן שם השם נקרא עליהם, ורצה שיהיו מובדלים בצורת גופם, כשם שהם מובדלים בצורת נפשם

שכשם שעם ישראל מובדלים מהגויים במוצאם, בדעותיהם ובנפשותיהם, כן ציווה הקב"ה לעשות סימן שיהיו מובדלים מהם גם בגופם, ועל ידי כך ידעו כל הגויים, שעם ישראל הוא זרע בירך ה'

והטעם שהמילה היא כשהתינוק בן שמונה ימים

כותב במורה נבוכים שלו היו מניחים את התינוק עד שיגדל ללא ברית, הוא היה עלול להימנע מלקיים כלל ברית מילה, בגלל הכאב הרב הכרוך במילה. בגיל שמונה ימים העור של הברית רך ואין לתינוק פחד דמיון וחרדה מן המילה. לעומת זאת, כאשר ילד גדל, הוא עלול לפחד מן העניין, שכן ככל שאדם מתבגר, כך הכאב חד יותר, וזמן הריפוי ארוך וממושך יותר. מבוגרים הרוצים לזכות במצוות ברית מילה, מקיימים את המצווה מתוך הקרבה גדולה מצידם. אז המילה מתבצעת בהרדמה מקומית, והיא כרוכה בצער רב ובמשך ריפוי ממושך.

טעם שני הוא אהבת האם והאב בקטנותו של הנימול אינה חזקה כאהבתם אותו בגיל שנתיים שלוש, ואילו ציווה הקב"ה למול את הבן בגיל שנתיים או שלוש, היה חשש שההורים היו מבטלים את המצווה מחמלתם בנם.

טעם נוסף מחקרים הוכיחו, שהיום השמיני הוא העיתוי הטוב ביותר למילה, כיון שביום זה, ייצור ויטמין K הנחוץ לתהליכי קרישת הדם מגיע לשיאו באופן עצמאי על ידי היילוד. לפני הוא ברמה של 80% ביום הברית הוא מגיע ל-120% ביום התשיעי והלאה הוא עומד על 100%

במדרש כתוב שיעשו ברית מילה ביום השמיני, שאז יתחזק כוחו, מדרש זה מובן יפה לאור המחקר באשר לוויטמין K ביום השמיני

כל יהודי ביום השמיני למילתו מקיים מצוות ברית מילה ,הגמרא אומרת כל מצווה שעשו אותה בשמחה עד היום עושים אותה בשמחה ומצוות מילה כיון שקיימו אותה בשמחה עד היום עושים אותה בשמחה ובמסירות

מִסְפָּרִים (מובא באבות ישראל) עַל יְהוּדִי שֶׁחַי מֵעֵבֶר לְמָסָךְ הַבַּרְזֶל בְּרוּסִיָּה הַקּוֹמוּנִיסְטִית, אֲשֶׁר מָסַר נַפְשׁוֹ לְמַעַן קִיּוּם מִצְוַת מִילָה הוּא הָיָה עוֹבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, וּמָל אֶת יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּלִי לְהִתְחַשֵּׁב בְּסִכּוּן הָאִישִׁי שֶׁהוּא נוֹטֵל עַל עַצְמוֹ. גַּם הַהוֹרִים גִּילוּ בְּכָךְ גְּבוּרָה רוּחָנִית מֵאַיִן כָּמוֹהָ. בְּאַחַת הַפְּעָמִים, לְאַחַר שֶׁמָּל בַּסֵּתֶר יֶלֶד יְהוּדִי כְּבֶן שְׁנָתַיִם, נִדְהָם לִרְאוֹת כִּי לְאַחַר הַמִּילָה, אִמּוֹ שֶׁל הַיֶּלֶד מִתְנַפֶּלֶת עַל בְּנָהּ בְּחִבּוּקִים וּנְשִׁיקוֹת, כְּאִלּוּ הִיא רוֹאָה אוֹתוֹ לָרִאשׁוֹנָה. הָאֵם שֶׁהִבְחִינָה בְּתַדְהֵמָתוֹ, הִסְבִּירָה כִּי בְּעֵת לֵידַת בְּנָהּ, הִיא חָשְׁשָׁה שֶׁמָּא יִתְרַגְּלוּ לְמַצָּב שֶׁהַיֶּלֶד אֵינוֹ נִמּוֹל, וּמַה שֶּׁהִתְחִיל בְּחֹסֶר בְּרִירָה, יַהֲפֹךְ לְעֶבְדָּה מַגְמֶרֶת, לָכֵן הִיא נָדְרָה נֶדֶר שֶׁלֹּא תְּנַשֵּׁק לוֹ עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ לוֹ בְּרִית.. כָּךְ בְּמִשְׁךְ כִּשְׁנָתַיִם, הִיא הִתְאַפְּקָה מִלְּנַשְּׁקוֹ, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁקִּיְּמָה אֶת נִדְרָהּ וְהַיֶּלֶד מָהוּל, הִיא יְכוֹלָה לְנַשֵּׁק וּלְחַבֵּק אֶת בְּנָהּ...

מעשה (מובא באמרי יחזקאל)בזמנינו באדם שהיה המנכ"ל של אחד הגופים נגד 'הכפייה הדתית'. נולד לו בן, והזמין את המוהל הרב אהרון לוי שליט"א. אמר לו הרב 'איך אתה עושה לו ברית? אולי הוא לא יסכים, והרי אתה נגד הכפייה הדתית'.ענה האב 'אל תגיד לי מה לעשות, אני מוכרח לקיים בו את מצוות ברית המילה',

ישנו מדרש שכתוב בו שכל מי שנוכח בברית נמחלים לו עוונותיו ומי שמזמינים אותו לסעודת ברית ולא בא הרי זה מנודה חס וחלילה וזה מראה על מעלת מצוות ברית מילה ומה שנמחלים לו כל עוונותיו נראה שהכוונה שבזמן הברית בשמים מסתקלים עליו כאלו אין לו שום עבירה ואם יתפלל בזמן הברית ממש שאליהו הנביא נמצא תפילתו תתקבל סיפר יהודי שבזמן הברית ממש התפלל על רווק מבוגר ווך שלושה חודשים מהברית הוא השתדך והתחתן

לאחר מכת ארבה למצריים במעט ולא נשאר מה לאכול, אנשים עמדו בתור ללחם במשך שעות. לפתע מגיח מצרי מהצד, עוקף את התור ומתקרב למכולת, התעצבנו עליו כמה מצריים, תפסו אותו והעיפו אותו בבעיטות לסוף התור. קם המצרי ושוב ניסה לעקוף את התור, ראו אותו כמה חמומי מ"ח, תפסו אותו, הניפו אותו באוויר ונחת בסוף התור. בפעם השלישית ניסה המצרי להתקרב... עשרה ברזונים הקיפו אותו במבט מאיים, ואז הוא צעק להם: "שתלכו לכל הרוחות, עוד מכה אחת, ואני לא פותח לכם את המכולת

רבה לפני שלימד לחכמים אמר מילתא דבדיחותא ובדחי רבנן לסוף ישב באימה ופתח בסוגיא **(שבת לז)**

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב משה אהרון דוד ושלמה הוא יברך וישמור וינצור ויעזור וירומם ויצלח את התורמים היקרים ובני ביתם: חדד אשר, דוד ושרה חניה, צבן יגאל וציפורה, יצחק וויכבד תהלה חדד, גד חדד, ישראל וקרין חניה, ציפורה חדד ומשפחתה, חי ואביבה חדד, זבולון וברברה חדד, משה חיים בן אביבה, עמי ושושנה כהן, אליהו ורות נחמה חדד, רפי ואביבה זגדון, יסכה ויעקב שמשיאן, שמואל ונורית חדד, כהן שמעון ומרים, מיכאל ואליס חדד, עמוס רזיאל ואוריה חדד,,יצחק וכוכבה חדד,כהן יואל, כהן עוזיאל ,שרון רקנין , יהונתן ושילת חדד, הדס ודניאל פראגנ"י, יוסף ומינה חדד, הרב אסף נתן, בת שבע חדד וכל משפחתה , אברהם וסיגלית מסס, ר' יעקב צבאן, דוד ואילנה ביתן, ר' יעקב אזוביב, כהן רחמים וסוזי, בר רבקה ובן ,מזושן יונתן , לזיווג הגון תהילה בת שרה, רות בת תמר, רבקה בת רות עינב ליטל ומזל אורין בני ציפורה . שתורמים לכוללי קול כמוסן, כולל יום ,כולל לילי ששי, כוללי בין הזמנים ,ועד] ולעלון השבועי. מלך מלכי המלכים ברחמיו ישמרם ויחיים מכל צרה ונזק יצילם יגביה כוכב מערכתם ובכל אשר יפנו ישכילו וכל אשר יעשו יצליחו ויבטל הא-ל מעליהם כל גזירות קשות ורעות ויגזור עליהם הא-ל גזירות טובות וברכות מרובות, וזכות התורה תגן בעדם וימלא כל משאלות ליבם לטובה, לחיים טובים ומוצלחים, ויסיר כל מחלה וכל דבר רע ונהיה תמיד שמחים ומאושרים אכי"ר. לע"נ: יורם בן זילו, רחל בת מזלה ,אליהו בין מבירכה.

לקבלת העלון במייל: ALON.DVAR.HAMELEH@GMAIL.COM 054-8464024 כל הזכויות שמורות לצורך זיכוי הרבים הכל מותר

העלון מוקדש להצלחת יהונתן ושילת חדד ובני ביתם: שה' יתברך יצלחם במאד מאד ויזכם בקרוב ממש לפרי בטן ויתקיים בהם הפסוק ימלא ה' כל משאלותך וכן הפסוק והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו וכל אשר יעשה יצליח ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה